

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN

DOM
2009-07-07
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
12244-09
Rotel 202

SÖKANDE

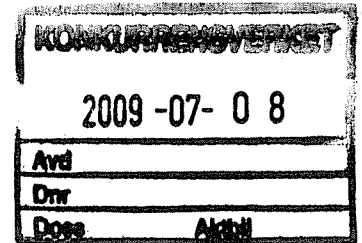
Innova AB
Enebybergsvägen 21
182 48 Enebyberg

MOTPART

Upplands Väsby kommun
194 80 Upplands Väsby

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Länsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 439616

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: lansrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

BAKGRUND M.M.

Upplands Väsby kommun, Kommunledningskontoret, genomför en förenklad upphandling avseende elektronisk körjournal, dnr UVA 09-019. Sista dag för att lämna anbud var den 2 april 2009. Bland dem som inkom med anbud var Innova AB. I tilldelningsbeslut den 2 juni 2009 meddelade Upplands Väsby kommun att kommunen beslutat att anta anbud från SEPAB Fordonsprodukter AB.

YRKANDE M.M.

Innova AB yrkar i första hand att tilldelningsbeslutet skall rättas på så sätt att det vinnande anbudet skall förkastas och att det anbud som kom närmast i poäng anses som vinnande anbud. I andra hand yrkar Innova AB att upphandlingen skall göras om.

Upplands Väsby kommun bestrider bifall till ansökan.

Innova AB anför till stöd för sin talan bl.a. följande. Anbudsgivaren med det vinnande anbudet har inkommit med två olika prisalternativ (Sepab Live och Sepab USB). Det nämns i förfrågningsunderlaget inget om att det är tillåtet att ge flera olika prisalternativ. Detta strider mot grundprinciperna i LOU om rättvis behandling.

Upplands Väsby kommun anför bl.a. följande. Kommunen har i denna upphandling sökt efter en elektronisk körjournalprodukt av enklare slag. Produkten skulle uppfylla ett antal funktionskrav som tydligt framgår av förfrågningsunderlaget. Samtliga produkter som tagits upp till prövning har uppfyllt de ställda kraven. Innova AB anger att det inte nämns i förfrågningsunderlaget att det är tillåtet att ge olika prisalternativ, vilket är korrekt. Dock anses att detta inte är något krav utifrån LOU och det kan inte ses varför detta skulle stå i strid mot någon av de fem principerna. Utifrån funktionsbeskrivningen i förfrågningsunderlaget har det varit upp till

marknaden att föreslå en produkt som uppfyller kommunens behov. Den föreslagna vinnaren har redovisat att de har två olika produkter som uppfyller kommunens behov och således lämnat anbud på båda dessa. Innova AB har i sitt anbud redovisat (dock ej lämnat anbud på) att de har en produkt med ett lågt pris och dess kostnad, dock uppfyller produkten ej ett av skalkraven; redovisning av förare. För Innova AB skulle detta inneburi att även om de lämnat ett regelriitt anbud på produkten, hade anbudet förkastats pga. att det ej uppfyller ett skalkrav, vilket Innova själva anger i sitt anbud. I anbudsbedomningen har funnits att samtliga fyra inkomna förslag uppfyller kommunens funktionsbehov där tre förslag har varit s.k. live-versioner med realtidsuppdatering medan ett förslag är USB-version. Anbuderna har också bedömts utifrån priset, där det vinnande anbudet har lägst pris och därmed får högst poäng. Utifrån den i förfrågningsunderlaget angivna utvärderingen har det vinnande anbudet erhållit flest poäng, varför bedömningen har gjorts att inget annat anbud kan antas.

Innova AB har härefter genmält i huvudsak följande. Det stämmer att de själva nämnde att de hade ett billigare alternativ, men de valde att inte lämna anbud avseende detta. Anledningen till att de nämnde detta budgetalternativ var att visa att om kommunen kunde acceptera en annan lösning på två skalkrav, så att förare och parametrar rapporteras i efterhand, skulle priset kunna bli nära en fjärdedel av det vinnande anbudets. Vidare är det otydligt att kostnaden som skulle utvärderas baserades på 12 månader. Det nämns inget om detta under utvärderingsrubriken "Kostnad". Om de hade vetat att det var tillåtet att skicka in flera prisalternativ hade även de kunnat skicka in ett prisalternativ baserat på 12 månader, istället för det offererade som var baserat på 24 månader. Att utvärdera kostnad baserat på endast 12 månader tyder på att upphandlande myndighet vill hålla nere investeringskostnaderna. De hade då kunnat ge ett alternativ med en startkostnad på 1 000 kr/enhet och en årskostnad å 2 160 kr/år, vilket hade resulterat i ett något högre pris på två år (för att kompensera den låga investeringskostna-

den om kommunen vill fortsätta med systemet efter 12 månader), men skulle ha medfört en lägre kostnad för det första året vilket skulle ha gjort detta alternativ till det anbud med lägst kostnad i upphandlingen. Totalkostnaden skulle bli drygt 9 000 kr lägre än det nu vinnande anbudet. Vidare anses att bedömningen av ”Hanterbarheten av funktion, användarvänlighet samt teknik (utvärderingskriterie) 40 p” är felaktig. I förfrågningsunderlaget står följande som underlag för poängsättning.

”Bedömning av produkt kommer att ske enligt nedan.

40 p = Med bra standard avses funktion, hanterbarhet/användarvänlighet och teknik, som är bättre än vad vi förväntar oss.

35 p = Med godtagbar standard menas att varan eller tjänsten uppfyller rätt funktion, hanterbarhet/användarvänlighet och teknik. Med rätt funktion hanterbarhet/användarvänlighet och teknik förstås vad vi som beställare förväntar oss av varan eller tjänsten utifrån rådande praxis inom branschen eller verksamhetsområdet.”

I utvärderingen anges följande.

”Referensgruppens bedömning över inkomna förslag är den att samtliga produkter uppfyller den efterfrågade funktionaliteten. Samtliga anbudsgivare erbjuder tekniska lösningar som innebär att man per automatik erhåller efterfrågad information. Anbudsgivare nr 2 har även inkommit med anbud om en lösning, där man bearbetar den lagrade informationen i efterhand. Referensgruppens bedömning är att oavsett vilken teknik som används så uppnår teknik & fastighet den funktion och användarvänlighet man är ute efter.”

Det är tydligt att det framför allt finns två typer av lösningar som anbudsgivarna har offererat i denna upphandling. Den enklare (som vinnande anbudet ”Sepab USB” har) uppfyller funktionen och bör därför ges 35 poäng. Den mer avancerade (som övriga anbud har) ger en enklare hantering och har mer möjligheter till optioner/utbyggnad/anpassning och bör därför ges 40 poäng.

Upplands Väsby kommun har härefter anfört bl.a. följande. Det står inte i LOU att en anbudsgivare inte får lämna alternativa produkter så länge dessa uppfyller samtliga skallkrav. I förfrågningsunderlagets utvärderingsdel står att utvärdering kommer att ske baserat på inköp av produkter för sju

personbilar, 17 lätta lastbilar och fyra tunga lastbilar, för köp, montering samt demontering. Denna utvärdering baseras alltså inte på några år utan endast produkter. Då tre av de inkomna anbuden, bl.a. Innova AB:s, inte köps utan Upplands Väsby kommun skulle betala en licenskostnad varje år har utvärderingen av anbuden baserats på ett år. Det rätta hade kanske varit att utesluta samtliga anbudsgivare med anbud som inte uppfyllde det angivna sättet att utvärdera, men så har inte gjorts. En utvärdering gjord på ett, två respektive tre år visar samtliga att det antagna anbudet är det billigaste. Priset har inte utvärderats på fel sätt. I detta fall är det inte fråga om olika prisalternativ som lämnats, utan om alternativa produkter som uppfyller skallkraven. Vad gäller användarvänligheten anser kommunen att det är upp till utvärderingsgruppen att bestämma vad man ser som lättanvänt. Brukarna är inte datavana, utan t.ex. lastbilschaufförer, och de tycker att den valda lösningen är bra. Detta trots att någon med mer datavana kanske skulle anse att andra lösningar är bättre, men det är chaufförerna som skall nyttja produkten. Innova AB uppger att det valda alternativet borde ha fått 35 poäng istället för 40. Detta vore felaktigt, men om man gör en hypotetisk utvärdering och ger det vinnande anbudet 35 poäng istället, ändras inte utgången av upphandlingen. Innova AB uppger också att bolagets variant ger mer möjligheter till optioner/utbyggnad/anpassning. Detta har det inte frågats efter, vilket gör att det inte kan tas med i utvärderingen. Upplands Väsby kommun står fast vid den utvärdering och bedömning som gjorts.

Innova AB har härefter anfört bl.a. följande. Det anges inte i förfrågningsunderlaget att samtliga priser för hårdvara och uppföljningssystem skall vara ett fast pris vid inköp utan några ytterligare löpande kostnader. Samtliga anbudsgivare, inte bara tre av fyra, har angett en löpande årskostnad för systemen så det kan knappast anses ha varit tydligt formulerat att det inte skulle vara några löpande kostnader. Otydligheterna kan ha påverkat både Innova AB och de andra anbudsgivarna och även potentiella anbudsgivare. Kommunen nämner att t.ex. lastbilschaufförer tycker att den valda

lösningen är bra. Den valda lösningen uppfyller säkert förväntningarna och skall därmed ges 35 poäng, men för att ge 40 poäng skall den vara bättre än förväntat. Kommunen har inte angett vad den baserat bedömningen på. Att t.ex. erbjuda automatisk överföring av data till uppföljningssystemet (och därmed slippa manuell tömning av data vilket medför extra arbete) samt möjligheter till optioner som gör systemet betydligt mer framtidssäkert, anser Innova AB är egenskaper som bör anses som bättre än förväntat och därmed ge 40 poäng.

DOMSKÄL

Enligt 1 kap. 9 § LOU skall upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 11 kap. 2 § LOU får en upphandlande myndighet ställa krav på en lägsta nivå för anbudssökandes och anbudsgivares ekonomiska samt tekniska och yrkesmässiga kapacitet. Dessa skall överensstämma med bestämmelserna i 7-15 §§. Omfattningen av den information som avses i 6-15 §§ samt de lägsta nivåerna för den kapacitet som krävs för ett visst kontrakt skall ha samband med kontraktets föremål och stå i proportion till detta. De krav på kapacitet som ställs upp skall framgå av annonsen om upphandling.

I 11 kap. 10 § LOU anges att om den upphandlande enheten har ställt krav på en leverantörs tekniska och yrkesmässiga kapacitet, skall denna kontrolleras och bedömas enligt 11 och 12 §§.

Av 16 kap. 2 § LOU framgår bl.a. att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

I förfrågningsunderlagets punkt 5, Utvärdering, steg 2 "utvärdering av anbud" anges bl.a. följande.

Vid prövning av anbud kommer det anbud att antas som bedöms mest ekonomiskt fördelaktigt med hänsyn till nedan angivna kriterier.

Kommersiella kriterier: - kostnad 35 poäng

Lägst totalkostnad = 35 poäng, näst lägst kostnad = 30 poäng, näst näst lägst kostnad = 25 poäng, osv. med 5 poängs avdrag.

Hanterbarheten av funktion, användarvänlighet samt teknik (utvärderingskriterie) 40 poäng

Under utvärderingsfasen kan det bli aktuellt med fysisk installation av offererad produkten hos kommunen för test och utvärdering under period om två veckor. Bedömning av produkt kommer att ske enligt nedan.

40 poäng = Med bra standard avses funktion, hanterbarhet/användarvänlighet och teknik, som är bättre än vad vi förväntar oss.

35 poäng = Med godtagbar standard menas att varan eller tjänsten uppfyller rätt funktion, hanterbarhet/användarvänlighet och teknik. Med rätt funktion hanterbarhet/användarvänlighet och teknik förstås vad vi som beställare förväntar oss av varan eller tjänsten utifrån rådande praxis inom branschen eller verksamhetsområdet.

30 poäng = Lägsta godtagbara standard avses funktion hanterbarhet/användarvänlighet och teknik, som är lägre än vad vi förväntar oss utifrån rådande praxis inom branschen eller verksamhetsområdet. Denna standardnivå kan accepteras om övriga funktioner inte påverkas i någon nämnvärd grad eller att den bedömda funktionen lätt kan åtgärdas.

15 poäng = Ej godtagbar standard (...).

Länsrättens bedömning

De grundläggande principer som skall efterlevas vid all offentlig upphandling är principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens (öppenhet och förutsebarhet), proportionalitet och ömsesidigt erkännande. Av principen om likabehandling av leverantörer följer att samtliga anbud skall vara i överensstämmelse med bestämmelserna i förfrågningsunderlaget för att säkra möjligheten till en objektiv jämförelse av anbuden. Prövningen i länsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 2 § LOU. Grund för att ingripa mot upphandlingen kan bl.a. föreligga om det visas att den upphandlande enheten åsidosatt de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU.

Innova AB har bl.a. anfört att det måste strida mot grundprinciperna i LOU om rättvis behandling att inkomma med två olika prisalternativ som den

vinnande anbudsgivaren har gjort. Det finns inte reglerat i LOU att en anbudsgivare inte får lämna anbud på fler än en produkt och det framgår inte heller av förfrågningsunderlaget att så inte får ske. Skäl att på denna grund besluta att upphandlingen skall göras om saknas därför.

LOU ger inte närmare besked om hur ett förfrågningsunderlag skall vara utformat utöver vad som kan sägas komma till uttryck i de allmänt hållna bestämmelserna i 1 kap. 9 § och de formella kraven som uppställts i 11 kap. LOU. Regeringsrätten har i avgörandet RÅ 2002 ref. 50 uttalat bl.a. följande. LOU ger inte närmare besked om hur ett förfrågningsunderlag skall vara utformat eller hur en utvärderingsmodell skall vara konstruerad (...). De skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när.

Allmänt gäller att det inte är en uppgift för länsrätten att vid en överprövning av en upphandling pröva de subjektiva kriterier som ligger till grund för en upphandlande myndighets slutsatser beträffande enskilda anbudsgivares kvalificering för uppdraget. Någon omständighet som visar att kommunen har genomfört poängsättningen av aktuella kriterier i strid mot LOU har inte framkommit. Det har inte heller i övrigt visats att förfarandet strider mot de krav som ställs i LOU. Ansökan om överprövning skall därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A)

Elisabeth Rahlén

länsrättsfiskal

Föredragande har varit Erica Nyström.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

